âld Barradiel

Oudheidkundige Vereniging Barradeel
Jaargang 7 |februari 2009

FAN EIGEN HIEM

De foto van Simon Helder in de vorige Ald Barradiel heeft enkele reacties opgeleverd die wij u niet willen onthouden. Verder aandacht voor het boek over Johannes Stellingwerf en Froukje la Fleur. En de redactie is nieuwsgierig wie de jongeman op de foto bij één van de krotwoningen in Oosterbierum.

BESTUURLIJK

Hast de helte fan ús leden wie ôfkommen om nei Harm Zaagsma te lústerjen. It wie in hiele útlis by it poadium, 2 projeksjeskermen. Ien foar dia's betsjinne troch Carel Zaagsma en de betsjinning fan it oare skerm wie yn hannen fan Albert Boonstra. Harm koe sa muoi sjen litte wat hy allegearre opgarre hat. Alde plaatsjes oer it slot fan Liauckama, doarpsfoto's en sa mear. Hy liet sjen hoe as it dêr froeger om en ta gong. It iepenloftspul oer de krústochten fan de ealju; der kaam mar in 1/3 part fan de ealju nei goed trije jier wer werom. Bylden fan it ferhaal fan it 'Grauwe pak' en hoe as dat útpakte. Harm hâlde de spanning der aardich yn oer de ferhalen fan de âlde ûnderierdskegongen dy't der binne yn Seisbierum. Der wiene wiggelroederinners dy't yn de jieren '30 fan de foarige ieuw al oanjaan koene wêr as dy gongen leinen; fan de grutte tsjerke nei it slot en dêr wei nei it kastieltsje. Yn die tiid binne der ek graverijen west wer't Harm ek plaatsjes fan sjen liet. Wy koene goed belústerje dat Harm absoluut fan miening is dat de gongen bestean. Ek koe Auke Swart, boer op Latsmastate, ús fertelle dat hy al in pear kear mei de trekker fuortsakke wie yn dat lân; fêst op dy plakken mei in ûnderierdske keamer en flakby de poarte hat er rustige kûggels fûn! Mar Swart hat sa syn fraachtekens by de ûnderierdske gongen as dy der no binne as net. De jûn wie samar om. Tank oan Harm Zaagsma mei syn 'meiwurkers'.

Ferhalen oer froeger binne der by de rûs. Sa hearde ik fan Jacobus Zwart fan Minnertsgea, dy't brânje nei Easterbierum brocht, it folgjende. Njonken it gasfabryk bûten Tsjummearum kamen se Siem de Vries efterop dy't mei piteroalje oant it súteljen west hie. Sy fregen him as der ek meiride woe; dat de achterklep iepen en Siem yn de laadbak mei de fuoten der bydel en sa syn karre beethâlde. Om't de gong der aardich ynkaam, waard Siem syn holle stadich oan reader want hy die oars net as raze dat it te hurd gie. Mar se wiene samar op 'e terp.

De redaksje wol graach mear fan soksoarte ferhaaltsje ha. Dus nim de pen yn de hân en skriuw se op.

Klaas-Evert Andringa (foarsitter)

BETALING CONTRIBUTIE

In de eerste week van maart wordt het contributiegeld geïncasseerd van de leden die de penningmeester hebben gemachtigd voor automatisch incasso. De andere leden hebben bij deze Ald Barradiel een brief ontvangen waarin de penningmeester verzoekt het contributiebedrag te betalen.

LEDENNIEUWS

Nieuwe aanmelding:
J. de Groot, Minnertsga

Beëiniging:
A. Hempenius, Tzummarum

Adreswijziging:
K. Terpstra van Sexbierum naar
Getswerderdyk 3, 8802 PL Franeker

BOEKENNIEUWS

In maart 2008 heeft Maartje van Sluis-Poortstra een boek uitgegeven over over de voorouders en nageslacht van Johannes Stellingwerf en Froukje la Fleur. De schrijver van het boek is geboren in Dongjum en is een dochter van Paulus Poortstra en Froukje Norder.

Gezin Johannes Stellingwerf en Froukje la Fleur. Achter: Haye, Maartje, Pietje, Liefke. Voor: Anna, Daniël, vader Johannes Stellingwerf, Akke en moeder Froukje la Fleur.

Moeder Froukje is een dochter van Jelle Norder en Maartje Stellingwerf. Het boek bestaat uit drie delen: 1. Johannes Stellingwerf en Froukje la Fleur; een blik op hun leven. 2. De voorouders van Johannes en Froukje met informatie over de herkomst van de familie. Heeft de naam la Fleur nu een Franse herkomst of niet? Is de naam Stellingwerf ver terug te voeren? Waar komen de voornamen in de familie eigenlijk vandaan? Op deze en vele andere vragen vindt u antwoorden in dit hoofdstuk. 3. De nazaten van Johannes en Froukje. Van elk van hun kinderen vindt u een blik op hun leven en zoveel mogelijk gegevens over hun nazaten verzameld. Dit deel is leuk om informatie over de familie in na te slaan. Wilt u dit boek bestellen, neem dan contact met haar op: mvansluis-poortstra@hetnet.nl

Boekgegevens: Berlikum, Van Sluis, 2008. 180 pagina's. Het boek meet 19 x 25 cm en bevat ca 110 afbeeldingen, voor het merendeel foto's. ISBN 978-90-809696-3-6. De prijs is € 15.

SIMON HELDER

Op het artikel en de foto van Simon Helder zijn enkele reacties. Dooitze Zwart uit Minnertsga reageerde vrijwel direct. Hij heeft in 2003 een boek samengesteld waar de Helder-familie ook in voorkomt en ook deze Simon Helder. Verder nog een reactie van Willem Reitsma en Catrinus Nouta die hier integraal zijn overgenomen.

Klein artikeltje uit 'Fan Fryske Grûn' dat onderstaande 'lange' reacties opleverde.

'Eerst even iets over mezelf: Ik ben Willem Reitsma, geb. jaar 1942, oudste zoon van Albert Willems Reitsma en Aaltje de With, mijn eerste 26 jaar heb ik in Tzummarum bij onze ouders gewoond, na mijn trouwen naar elders verhuisd en woon nu in Kollumerzwaag. U heeft op de site van de Afron een vraag neergelegd omtrent Simon Helder. De betreffende foto kwam me zeer bekend voor, ik dacht die heb ik vaker gezien.

In een fotoboek van mijn ouders vond ik hem. De foto is destijds gemaakt door Foto Spandaw Winsemiusstraat 11 te Leeuwarden. Ik dacht dan is deze Simon Helder naar alle waarschijnlijkheid familie van mij en dat is inderdaad het geval. Via speurwerk bij Tresoar kwam ik er achter dat deze Simon Helder Simon Dooitses Helder is, geboren te Barradeel op 4 februari 1857, als zoon van Dooitse Simons Helder en Rinske Boukes van der Leest. Simon Dooitses Helder is op 9 april 1881 getrouwd met Lijsbeth Taekes Harkema geboren 25 februari 1858 te Barradeel, Lijsbeth was een zuster van mijn overgrootmoeder Dieuwke Reitsma-Harkema, hier ligt dus mijn familielink. Omke Simon en Muoike Lijsbeth kregen eerst een levenloos geboren zoontje, daarna is op 27 maart 1883 hun verder enigst kind en zoon Dooitse geboren. Als ik het nog goed uit overlevering weet is Dooitse onderwijzer geworden, dat was in die tijd wat als zoon uit een arbeidersgezin, de beide ouders hebben er zwaar voor "krom moeten liggen" om de studie te bekostigen. Voor zover ik weet werd Dooitse onderwijzer in Franeker, kreeg echter op nog jonge leeftijd TBC en is 21 oktober 1910 op 27 jarige leeftijd overleden.

Ik weet via mijn vader Albert Willems Reitsma en grootvader Willem Alberts Reitsma, dat omke Simon altijd bij de familie Oosterbaan op de Sinaeda State heeft gewerkt, het laatst bij Ir. Wybren Oosterbaan. De datum van het 50 jarig jubileum is mij echter niet bekend, ook de datum waarop de foto is gemaakt niet, ik zal me nog in het één en ander verder verdiepen.

Omke Simon Dooitses Helder is overleden op 11 april 1930 op 73 jarige leeftijd, zijn vrouw Muoike Lijsbeth is op 14 oktober 1935 op 77 jarige leeftijd overleden, beiden in Barradeel. Waarschijnlijk betekent Barradeel ook gelijk Tzummarum.

Met vriendelijke groet,
Willem Reitsma'

'Yn de âld Barradiel nijsbrief (jiergong 7) fan janauris 2009 stie in oprop oer oanfoljende ynformaasje oer Simon Helder. Hjoed (17/1/2009) spruts ik Sybe Sijbesma fan Tsjummearum (dêr ek berne yn 1914) en hy koe my it folgjende oer Simon Helder fertelle; 'Siemen (sa waard er neamt) wenne krekt as my yn'e Lytse Buorren (yn Tsjummearum). Hy wenne dêr mei syn frou Liesbeth, sy wie ek wol bôlerinster. Se hiene gjin bêrn. Op'e foto yn'e nijsbrief is Siemen dwaande mei in jierappelboor. Hy gie foarop en makke gatten mei de boar, dan kaam ik (Sybe) mei in amer keunstdong en die dêr wat fan yn elts gat. Dêrnei kamen twa froulju die dan de jierappels yn die gatten diene. Der giene fjouwer gaten op in eker. In eker wie sa'n twa meter breed. Sneontemoarns, neidat it wurk klear wie, leegden Siemen en syn kollega Jan de Wit it tontsje fan'e boer, Wybren Oosterbaan, op'e rûckskerne. Dêrnei krigen beide mannen in slokje fan'e boer. Siemen en Liesbeth wiene joviale minsken. It is goed mooglik dat Siemen út de Bjirmen kaam, hy hie in suster dy't yn Easterbierrum wenne.' Oant safier Sybe oer Simon Helder. Lit jo my witte wat jo fierder mei dizze ynformaasje dogge?

Groetnis, Catrinus Nouta'

KROTTEN OOSTERBIERUM

In de Leeuwarder courant van 20 juni 1970 stond een artikle over de leegstaande krotwoningen aan de Buorren in Oosterbierum. De Oosterbierumers schaamden zich voor de met planke dicht gespijkerde woningen. Somminge woningen stonden al ruim vijf jaar leeg. Met het dorpsfeest waren op een aantal woningen tekstborden aangebracht. Op onderstaande foto staat de tekst: 'Easterb. Lit him net ticht slaen mei planken'.

Vraag: wie is de jongeman op de fiets die er naar kijkt?

Colofon

Ledenadministratie : Gerrit Bouma (secretaris)
Correspondentieadres : Reiddomp 17, 9101 HJ DOKKUM
Telefoon : 0519-241409
Email : gghbouma@hetnet.nl
Website : www.oudbarradeel.nl

Bankrekening RABO : 32.55.38.271
Kamer van Koophandel : 4000368